

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie z zażalenia A. D.
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w
Poznaniu z dnia 13 stycznia 2026 r., sygn. akt [...]
o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2026 r.,
wniosku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu
z dnia 24 czerwca 2026 r., sygn. akt III Kp 429/26,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i
Jeżyce w Poznaniu o sygn. akt III Kp 429/26 do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Koninie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu postanowieniem z dnia 24 czerwca 2026 r., sygn. akt III Kp 429/26, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy z zażalenia A. D. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu z dnia 13 stycznia 2026 r., sygn. akt [...] o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k., innemu sądowi

równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swój wniosek sąd wskazał, że w przedmiotowej sprawie A. D. zarzuca sędziom tutejszego sądu oraz pozostałym sądom w Poznaniu przekroczenie uprawnień i stronniczość.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu zasługuje na uwzględnienie.

Tytułem wstępu należy podkreślić, że stosowanie przepisu art. 37 k.p.k. ma wyjątkowy charakter z uwagi na możliwość odstąpienia od właściwości miejscowej sądu. Przekazanie sprawy powinno nastąpić jedynie w sytuacji, gdy występują realne okoliczności, które mogą zagrażać, w wypadku rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, dobru wymiaru sprawiedliwości. Za takie okoliczności można uznać tego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie, nawet mylne, o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (zob. postanowienie SN z dnia 18 lutego 2021 r., IV KO 4/21; postanowienie SN z dnia 15 maja 2023 r., III KO 41/23; postanowienie SN z dnia 27 lutego 2025 r., III KO 3/25).

Analiza przedmiotowej sprawy prowadzi do wniosku, że przytoczone przez sąd meriti argumenty, wskazują, że zachodzi tego rodzaju okoliczność pozwalająca na przyjęcie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania przedmiotowej sprawy do jej rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Z akt sprawy wynika, że w przedmiotowej sprawie odmówiono wszczęcia śledztwa odnośnie zaistniałego w dniach 6 czerwca, 13 września i 19 grudnia 2024 roku w Poznaniu przekroczenia uprawnień i niedopełnienie obowiązków przez sędziów Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu polegającego na wydaniu orzeczeń na szkodę A. D.. Zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o ten czyn wpłynęło do rozpoznania do Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. A. D. wniósł także o wyłączenie sędziów tego sądu oraz pozostałych sędziów sądów poznańskich. Powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują, że w takim układzie procesowym mogłyby rodzić się wątpliwości co do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez ten sąd.

Zgodzić należy się z tezą, ugruntowaną już w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba,

która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2020 r., V KO 45/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2024 r., IV KO 56/24; postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2025 r., III KO 171/24; postanowienie SN z dnia 20 lutego 2025 r., V KO 22/25).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił przekazać sprawę Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o sygn. akt III Kp 429/26 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jednocześnie czyniąc zastrzeżenie, że decyzja powyższa podyktowana jest troską o dobro wymiaru sprawiedliwości, albowiem okoliczności tej sprawy, w sytuacji gdyby rozpoznawał ją sąd właściwy, mogłyby w odczuciu społecznym wywołać wątpliwości co do obiektywności i rzetelności prowadzonego postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 25 października 2024 r., V KO 108/24).

Uwzględniając wskazane okoliczności uznano, że zaistniała podstawa określona w art. 37 k.p.k. do przekazania przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Koninie, położonemu w odległości stosunkowo bliskiej od sądu miejscowo właściwego, jednocześnie poza okręgiem poznańskim.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[r.g.]